

Motion till riksdagen 2025/26:3845

av Stina Larsson m.fl. (C)

med anledning av prop. 2025/26:41 Skärpningar av regelverket för invasiva främmande arter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om uppföljning av det skärpta regelverket och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur andra myndigheter kan bistå Tullverket vid kontroller och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur regelverk kan utvecklas för att bättre skydda mot spridning av invasiva främmande arter i havsmiljö och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Med klimatkrisen försvåras också situationen med spridning av invasiva främmande arter. Det är därför positivt att skärpningar sker i regelverket för dessa. Tyvärr är detta ett växande och svårhanterat problem och såväl regelverk för att förhindra spridning som metoder för bekämpning av dessa arter behöver utvecklas över tid. Därför bör det göras en uppföljning av hur det skärpta regelverket har fungerat för att också kunna se om det behövs fler åtgärder.

Det är t.ex. bra att Tullverket ska ges befogenheter att såväl kontrollera införsel som vid behov omhänderta invasiva främmande arter. Tullverket lyfter också själva i sitt remissvar att det bör analyseras i det fortsatta lagstiftningsarbetet hur andra myndigheter kan bistå Tullverket vid kontroller av invasiva främmande arter för att göra bestämmelsen verkningsfull. Det är mycket viktigt att de skärpningar som görs av regelverken leder till önskad effekt. Därför bör ett arbete snarast inledas för att se över hur andra myndigheter kan bistå Tullverket vid dessa kontroller.

Det är centralt med breda samarbeten mellan bl.a. myndigheter för att åstadkomma ett så effektivt arbete som möjligt. I vissa fall behövs också ett internationellt regelverk som exempelvis barlastvattenkonventionen. I Sverige täcks kraven från den i barlastvattenlagen och barlastvattenförordningen. I propositionen framgår att om en hantering är tillåten enligt barlastvattenlagen så kommer det inte att dömas till ansvar utifrån de nya delarna i miljöbalken. Det som sker genom transporter i haven är särskilt svårt att få bättre kontroll över och det gäller också t.ex. biofouling, de arter som kan spridas genom att de växer på fartygsskrov. Med tanke på att man heller inte vet vilka av de nya arter som kommer in som kommer att bli invasiva så är det viktigt att agera brett i förebyggande syfte. Därför kan det bl.a. vara av intresse att se vilka ytterligare verktyg som finns att minska riskerna med biofouling. Det bör därför även ses över hur regelverk kan utvecklas för att i högre grad skydda mot spridning av invasiva främmande arter i havsmiljö.

Det finns också möjligheter att utveckla samarbetet ytterligare inom EU i denna fråga. Det kan t.ex. handla om hur EU:s kommande tullmyndighet eventuellt skulle kunna bidra i detta arbete. Det kommer att behövas kontroller och tillsyn för att kunna hantera utvecklingen på ett bättre sätt och ha adekvata regelverk och metoder för att i ökad grad begränsa spridningen av främmande invasiva arter.

Stina Larsson (C)

Helena Lindahl (C)

Rickard Nordin (C)

Anders Karlsson (C)